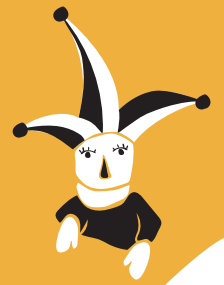

LESBRIEF 17

Titel activiteit

Hand in hand

Discipline

Theater

Doelgroep

Bovenbouw (& VO)

Praktisch

Duur activiteit: 60 minuten

Beschrijving

Wat ga je doen?

Non-verbaal

De leerlingen gaan ontdekken hoe je verschillende emoties en situaties zonder woorden kunt uitdrukken en lezen bij een ander; dit doen ze door middel van handdrukken. Ze onderzoeken hoe anderen zich voelen door naar hun gezichtsuitdrukkingen, lichaamstaal en gebaren te kijken. Door hierop te letten leren ze elkaar beter te begrijpen.

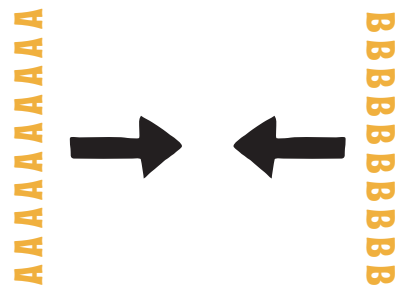
Verbaal

Vanuit deze basis gaan de leerlingen kleine scènes spelen die te maken hebben met burgerschap. In deze scènes leren ze hoe je op een respectvolle manier jouw mening kunt delen, maar ook hoe je goed kunt luisteren naar anderen. Door met elkaar te praten en te discussiëren, leren ze begrijpen wat anderen denken en voelen, en hoe je vanuit samenwerking problemen kunt oplossen.

Instructie

Stap 1: Verdeel de groep in tweeën: groep A en groep B. De leerlingen van groep A staan naast elkaar op een lijn,

groep B staat tegenover groep A, ook op een lijn. Beide groepen staan met de gezichten naar elkaar gericht. Tegenover iedere persoon A staat nu een persoon B. Zorg dat er voldoende ruimte tussen A en B is.

Stap 2: Leg uit dat leerlingen van groep A naar de overkant gaan lopen om de leerling die recht tegenover hem/haar staat uit groep B een hand te geven, zonder woorden te gebruiken. Daarna lopen de leerlingen van groep B naar hun persoon A, om een hand te geven. Zodra dit lukt, is het tijd om er inhoud aan toe te voegen.

Kern:

Ronde 1:

Geef de leerlingen van groep A een emotie, je deelt deze emotie klassikaal. De leerlingen beelden deze emotie non-verbaal uit in hun manier van lopen en in de manier van een hand geven aan persoon B. Persoon B ontvangt deze hand neutraal. De emoties kunnen variëren van vrolijk en zelfverzekerd tot ernstig en zenuwachtig. Hierna is groep B aan de beurt met een andere emotie.

Bespreek met de leerlingen wat hen opvalt aan de gezichtsuitdrukkingen, de lichaamstaal en gebaren. Kun je deze emotie ook op een andere manier uitbeelden?

Ronde 2:

De werkvorm blijft hetzelfde, alleen deel je de emotie nu niet meer klassikaal. Eén groep krijgt een emotie en de andere groep probeert te raden welke emotie ze zien.

Ga met o.a. deze emoties aan de slag:

- Boos ● Bang ● Vrolijk ● Verdrietig ● Beschaamd
- Verbaasd ● Verlegen ● Trots ● Geïrriteerd
- Nieuwsgierig

Bespreek na iedere emotie kort wat de leerlingen zien (objectief) en welke emotie hier volgens heb bij past (subjectief).

Ronde 3:

Ga nu aan de slag met situaties. De leerlingen mogen nog altijd niet praten en ook niet meer toevoegen dan enkel een handdruk. Geef de leerlingen de tip om zich bewust te zijn van alles wat ze uitbeelden. Maak je wel of geen oogcontact? Geef je een stevige handdruk of een voorzichtig handje? Hoe lang duurt de handdruk? Waar zitten je handen als je loopt en past dit bij de situatie?

Ga met o.a. deze situaties aan de slag:

- Je feliciteert een leerling die jarig is.
- Je wenst een vriend sterkte met het verlies van een dierbare.
- Je begroet een vriend of vriendin die je al 2 jaar niet meer gezien hebt.
- Je begroet jouw leerkracht tijdens een ouderavond.
 - Je ontmoet de oudste inwoner van Nederland.
 - Je begroet een onbekende die je niet vertrouwt.
- Je bent dokter en rond een slecht nieuws gesprek af met een handdruk.

- Je begroet een nieuwkomer in de buurt en geeft hem of haar een welkom gevoel.
- Je geeft steun aan een leerling die gepest wordt.
- Je bedankt de mensen die geld hebben verzameld voor jouw goede doel.

Bespreek na iedere situatie kort wat de leerlingen zien (objectief) en welke situatie hier bij zou kunnen passen (subjectief). De situaties hoeven niet precies geraden te worden, maar lukt het de leerlingen om te zien hoe de ander zich voelt? Stimuleer een open discussie over het belang van non-verbale communicatie in het begrijpen van anderen en het oplossen van conflicten.

Ronde 4: optioneel

Geef de leerlingen nu de vrijheid om zelf om de beurt een emotie of situatie uit te beelden. Kunnen ze elkaar lezen?

Ronde 5:

Speel enkele van bovenstaande situaties nu nog een keer, de leerlingen mogen nu praten en andere handelingen spelen. Laat de situatie 1 minuut doorspelen, zodat er kleine scènes ontstaan. De leerlingen ontmoeten elkaar in het midden van hun eigen 'lijn'. Als de scène (eerder) klaar is lopen ze terug naar hun eigen startpositie.

Bespreek na afloop samen de scènes:

- Welke emoties heb je toegepast in deze scène?
- Hoe denk je dat de andere persoon zich voelde in deze scène?
- Hoe voelde het om deze situatie na te spelen?
- Heb je iets nieuws geleerd over hoe je met anderen kunt omgaan?
- Is er iets dat je anders zou willen doen als je de scène opnieuw zou spelen? Waarom?
- Hoe kun je deze ervaring toepassen in het echte leven?

Ronde 6:

Vraag aan de leerlingen wanneer zij vinden dat iemand een goede of minder goede burger is.

Daarna spelen de leerlingen onderstaande situaties, de ontmoetingen worden telkens twee keer gespeeld met tegengestelde reacties. De eerste keer handel je als goede burger en de tweede keer als 'slechte' of minder goede burger.

Begin door de leerlingen enkele situaties te laten spelen waarbij je ze spelkaders geeft uit ronde 1 en ronde 2. Geef hierna de leerlingen de vrijheid om zelf tegengestelde reacties te bedenken en spelen.

Hoe zouden zij zelf als goede- of minder goede burger reageren? Je deelt in de uitleg dan enkel de omschrijving.

Ga met o.a. deze situaties aan de slag:

- **Omschrijving:** A gooit zwerfafval op de grond, B ziet dit. Wat doet B?
Ronde 1: B spreekt A op een respectvolle manier aan en overtuigd hem om het zwerfafval op te rapen.
Ronde 2: B negeert het gedrag van A of gooit zelf ook zwerfafval op de grond.

- **Omschrijving:** B laat zijn portemonnee op de grond vallen, A ziet dit. Wat doet A?
Ronde 1: A raapt de portemonnee op en roept B om hem terug te geven.
Ronde 2: A raapt de portemonnee op en stopt hem in zijn eigen broekzak. B loopt terug om te vragen of iemand een portemonnee heeft gevonden. A doet alsof hij niets heeft gezien.

- **Omschrijving:** A staat in de rij bij de kantine en heeft niet genoeg geld voor zijn lunch. Wat doet B?
Ronde 1: B biedt aan om het ontbrekende geld te lenen of te delen, zodat A toch zijn lunch kan kopen.
Ronde 2: B negeert A en gaat gewoon door met zijn eigen bestelling.

- **Omschrijving:** B wordt gepest door een groepje kinderen, A ziet dit. Wat doet A?
Ronde 1: A spreekt de pesters aan, terwijl hij B steun biedt en samen met hem wegloopt van de situatie.
Ronde 2: A doet alsof hij niets heeft gezien en gaat gewoon door met waar hij mee bezig was, zonder in te grijpen.

- **Omschrijving:** A loopt met een rollator en wil graag het zebrapad oversteken, alleen stoppen er geen auto's. Wat doet B?
Ronde 1: B merkt op dat A wil oversteken en steekt zijn hand op om het verkeer te laten stoppen, zodat A veilig kan oversteken.
Ronde 2: B negeert A en steekt zonder te kijken het zebrapad over.

- **Omschrijving:** A organiseert een stemming over welke activiteit de klas wil doen tijdens de pauze. Hoe pakt A dit aan?

Ronde 1: Iedereen mag zijn stem uitbrengen, en de meerderheid van de stemmen bepaalt de gekozen activiteit. A loopt naar B en deelt verschillende activiteiten. A geeft B ook de kans om een eigen activiteit in te brengen. B geeft aan naar welke activiteit de voorkeur uitgaat.

Ronde 2: A probeert de stemming te beïnvloeden door één activiteit extra uit te lichten en B te dwingen op deze keuze te stemmen, zonder rekening te houden met de voorkeuren van B.

- **Omschrijving:** A organiseert een schoonmaakactie in de buurt en vraagt B om mee te doen aan de actie. Wat doet B?

Ronde 1: A bespreekt samen met B de verschillende taken binnen de schoonmaakactie. Samen verdelen ze de taken waarbij beiden genoeg ruimte krijgen om hun voorkeuren uit te spreken.

Ronde 2: B weigert deel te nemen aan de schoonmaakactie en vindt dat anderen het werk voor hem moeten doen. B neemt geen verantwoordelijkheid.

- **Omschrijving:** B organiseert een evenement om geld in te zamelen voor een goed doel. Hij wil dit samen met A doen. Hoe reageert A?

Ronde 1: A en B werken samen om ideeën te bedenken, taken te verdelen en het evenement succesvol te organiseren.

Ronde 2: A weigert deel te nemen aan de organisatie van het evenement en heeft vooral commentaar op de ideeën van anderen, zonder zelf een bijdrage te leveren.

Afronding

Bespreek na afloop de verschillen en wat iemand dan een goede of minder goede burger maakt. Wat heb je geleerd over (non-)verbale communicatie? Hoe kun je dit toepassen in het dagelijks leven? Praat samen over het belang van burgerschap, samenwerking en respectvolle communicatie in onze maatschappij.

Door deze vragen en onderwerpen te bespreken, ontdekken de leerlingen wat het betekent om een goede burger te zijn en hoe hun eigen acties anderen kunnen beïnvloeden.

Competentie

Welke competentie staat centraal?

Onderzoeken

Welke indicator staat centraal?

01: gebruikt actief zijn zintuigen om een object, onderwerp of gebeurtenis te verkennen.

03: verkent emoties, ervaringen en ideeën van zichzelf en anderen.

04: stelt vragen aan zichzelf en zijn omgeving

Extra tip

Spreek met de leerlingen het codewoord "Stunt" af. Telkens als de leerkracht tijdens een scène "Stunt" roept, moet de laatste tekst of handeling herhaalt worden, en groter gemaakt worden. Je kunt ook 4x achter elkaar "Stunt" roepen in 1 zin.

Het doel is om de leerlingen hun spel te laten uitvergroten, maar in plaats van dit telkens te benoemen als "harder praten", "groter bewegen", etc. Maak je er nu een spelletje van met het codewoord "Stunt".

Quote/ervaring van jou als kunstenaar

Wees niet bang om stiltes te laten vallen.
Juist in de stilte horen en zien we dingen die woorden niet kunnen zeggen.

Contactgegevens

Charlie Geenen – Buro Onderstroom

www.buroonderstroom.nl

charlie@buroonderstroom.nl

06 54 78 39 98